

Διαδρομή III – Η «Θαυματουργή» χλωρίδα της χαράδρας του Βίκου

Η Τύμφη είναι από τις πιο ενδιαφέρουσες χλωριδικά περιοχές της Ελλάδας με περίπου 1.700 είδη φυτών. Μέσα στο φαράγγι του Βίκου, έναν από τους πυρήνες του Εθνικού Πάρκου, μπορεί κανείς να συναντήσει πολλά από τα σπάνια φυτά της περιοχής. Στις απότομες πλαγιές του φαραγγιού φυτρώνουν ιπποκαστανιές, ένα δέντρο ενδημικό για τις χώρες της βαλκανικής χερσονήσου που περιλαμβάνεται στον παγκόσμιο κατάλογο ειδών που χρήζουν προστασίας του ΟΗΕ. Την άνοιξη προσθέτουν χρώμα στην πέτρα οι γάλανθοι (*Galanthus reginae-olgae* subsp. *vernalis*), τα κενταύρια (*Centaurea pawlowskii*) και οι λευκοί κρίνοι (*Lilium candidum*), όλα περιορισμένης εξάπλωσης στην Ελλάδα και προστατευόμενα από νομοθετήματα όπως η Σύμβαση της Βέρνης, η Συνθήκη CITES και το ΠΔ 67/1981 του ελληνικού κράτους, ενώ ανάμεσα στα πιο σπάνια φυτά του φαραγγιού, ιδιαίτερη θέση κατέχει η ραμόντα η σερβική (*Ramonda serbica*), υπόλειμμα μιας παλαιότερης γεωλογικής περιόδου, όταν το κλίμα στην Ευρώπη ήταν τροπικό.

Η μεγάλη χλωριδική αξία της περιοχής ενισχύεται περισσότερο από την ύπαρξη πολλών φαρμακευτικών φυτών, των βοτάνων, τα οποία χρησιμοποιούνται από τους κατοίκους του Ζαγορίου για θεραπευτικούς σκοπούς. Μάλιστα, από την περιοχή κατάγονταν οι περίφημοι Βικογιατροί, πρακτικοί γιατροί που θεράπευναν με τη χρήση διαφόρων βοτάνων που προέρχονταν από το μεγάλο φυσικό φαρμακείο του Βίκου, όπως το θερμόχορτο (*Centaurium erythraea*), το λαγιοβότανο (*Teucrium polium*), το φασκόμηλο (*Salvia officinalis*), το τσάι (*Sideritis raeseri*), η σκάρφη (*Helleborus cyclophyllus* subsp. *odoratus*), το βαλσαμόχορτο (*Hypericum perforatum*), κ.α.

Ως κομμάτι αυτού του τόπου, η λιθόκτιστη Σκάλα του Βραδέτου,

που σκαρφαλώνει το φαράγγι της Μεζαριάς, ένα παρακλάδι του Βίκου, και ενώνει τα χωριά Καπέσοβο και Βραδέτο, και το μονοπάτι που οδηγεί από το Βραδέτο στη θέση Θέας Μπελόη, δεν υπολείπεται σε σημαντικά χλωριδικά στοιχεία. Σε 5 μόλις χιλιόμετρα μονοπατιού έχουν καταγραφεί 350 φυτικά είδη και υποείδη, ενώ ένα στα τρία φύτα που συναντά κανείς περπατώντας εκεί χαρακτηρίζεται ως φυτό ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, καθώς είναι είτε ενδημικό της Ελλάδας ή των Βαλκανίων, είτε σπάνιο και προστατεύεται από τη νομοθεσία είτε, τέλος, χρησιμοποιείται ως φαρμακευτικό.

